

I. megoldás. A bizonyítandó egyenlőtlenséget több lépésben úgy fogjuk alakítani, hogy az átalakított egyenlőtlenségek az eredetivel ekvivalensek legyenek. Végül olyan egyenlőtlenséghez jutunk, amelyet már egyszerűen igazolhatunk. Írjuk be az

$$s = \frac{a+b+c}{2}, \quad s-a = \frac{-a+b+c}{2}, \quad s-b = \frac{a-b+c}{2}, \quad s-c = \frac{a+b-c}{2}$$

kifejezéseket, továbbá osszuk mindkét oldalt 2-vel. Ekkor kapjuk:

$$(1) \quad \frac{ab}{a+b-c} + \frac{bc}{-a+b+c} + \frac{ca}{a-b+c} \geq a+b+c.$$

Mivel a , b és c egy háromszög oldalai, mindegyik nevező pozitív. Tovább alakítva:

$$\begin{aligned} ab(-a+b+c)(a-b+c) + bc(a+b-c)(a-b+c) + ca(a+b-c)(-a+b+c) &\geq \\ &\geq (a+b+c)(a+b-c)(-a+b+c)(a-b+c). \end{aligned}$$

amiből

$$\begin{aligned} ab[c^2 - (a-b)^2] + bc[a^2 - (b-c)^2] + ca[b^2 - (a-c)^2] &\geq \\ &\geq [2ab + (a^2 + b^2 - c^2)][2ab - (a^2 + b^2 - c^2)], \end{aligned}$$

azaz

$$\begin{aligned} ab(c^2 - a^2 + 2ab - b^2) + bc(a^2 - b^2 + 2bc - c^2) + ca(b^2 - a^2 + 2ac - c^2) &\geq \\ &\geq 4a^2b^2 - (a^4 + b^4 + c^4 + 2a^2b^2 - 2a^2c^2 - 2b^2c^2). \end{aligned}$$

(Közben többször is felhasználtuk az $(x+y)(x-y) = x^2 - y^2$ azonosságot.)

Az így kapott egyenlőtlenségben a kijelölt műveleteket elvégezve, nullára redukálva és alkalmasan csoportosítva:

$$(a^4 - a^3b - a^3c + a^2bc) + (b^4 - b^3a - b^3c + b^2ac) + (c^4 - c^3a - c^3b + c^2ab) \geq 0.$$

Az egyes csoportokat szorzattá alakítva:

$$(2) \quad a^2(a-b)(a-c) + b^2(b-a)(b-c) + c^2(c-a)(c-b) \geq 0.$$

A bizonyítandó állítás a , b és c -ben szimmetrikus, ezért föltehetjük, hogy $a \leq b \leq c$.

Ekkor (2) első tagja biztosan nem negatív, a másik két tag összege pedig így becsülhető:

$$\begin{aligned} b^2(b-a)(b-c) + c^2(c-a)(c-b) &= (c-b)(b^2(a-b) + c^2(c-a)) \geq \\ &\geq (c-b)(b^2(a-b) + b^2(c-a)) = (c-b)^2b^2 \geq 0. \end{aligned}$$

Mivel (2) ekvivalens a bizonyítandó egyenlőtlenséggel, az állítást beláttuk. Az utolsó becslés alapján nyilvánvaló, hogy egyenlőség csak $a = b = c$ esetén áll fenn.

Bíró András (Budapest, Fazekas M. Gyak. Gimn., III. o. t.)

II. megoldás. Az (1) egyenlőtlenség mindkét oldalát osszuk el $(a+b+c)$ -vel:

$$(3) \quad \frac{ab}{(a+b)^2 - c^2} + \frac{bc}{(b+c)^2 - a^2} + \frac{ca}{(a+c)^2 - b^2} \geq 1.$$

A koszinusztétel alapján pl. c^2 így írható:

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos \gamma = (a+b)^2 - 2ab(1 + \cos \gamma),$$

amiből

$$\frac{ab}{(a+b)^2 - c^2} = \frac{1}{2(1 + \cos \gamma)},$$

ahol γ jelöli a c oldallal szemközti szöveget. Hasonlóan fejezhető ki a (3) bal oldalán szereplő másik két hányados is; ezért (3) így alakul:

$$\frac{1}{2(1 + \cos \alpha)} + \frac{1}{2(1 + \cos \beta)} + \frac{1}{2(1 + \cos \gamma)} \geq 1,$$

azaz

$$\frac{3}{2} \geq \frac{3}{\frac{1}{1+\cos \alpha} + \frac{1}{1+\cos \beta} + \frac{1}{1+\cos \gamma}}.$$

A jobb oldalon az $1 + \cos \alpha$, $1 + \cos \beta$, $1 + \cos \gamma$ számok harmonikus közepe van, ami nem nagyobb, mint e számok számtani közepe. Elegendő tehát azt bizonyítani, hogy

$$\frac{3}{2} \geq \frac{1 + \cos \alpha + 1 + \cos \beta + 1 + \cos \gamma}{3},$$

vagyis

$$\frac{3}{2} \geq \cos \alpha + \cos \beta + \cos \gamma,$$

ez pedig minden háromszögben igaz (lásd pl. *Molnár Emil*: Matematikai versenyfeladatok gyűjteménye, 342. old.). Egyenlőség akkor és csak akkor áll fenn, ha $\alpha = \beta = \gamma$.